

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет економіки та підприємництва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

_____ В. А. Мазур

від «__» _____ 2021 року

Програма

**фахового вступного випробування для здобуття ступеня бакалавра
на основі освітньо-кваліфікаційного рівня
«Молодший спеціаліст»
за спеціальністю 242 «Туризм»**

Програму підготували: Ставська Ю.В., д.е.н., доцент
Головня О. М., д.е.н., доцент
Табенська О. І., к.е.н., старший викладач

Рекомендовано до видання Вченою радою Вінницького національного аграрного університету:

(протокол від «__» _____ 2021 р. №__)

Схвалено науково-методичною комісією Вінницького національного аграрного університету:

(протокол від «16» лютого 2021 р. №7)

Рекомендовано до видання Вченою радою факультету економіки та підприємництва:

(протокол від «16» лютого 2021 р. №6)

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки та підприємництва:

(протокол від «15» лютого 2021 р. №6)

ЗМІСТ

ВСТУП

1. Мета фахового вступного випробування

2. ХАРАКТЕРИСТИКА ЗМІСТУ ПРОГРАМИ

- 2.1. Географія туризму;
- 2.2. Технологія та організація туризму;
- 2.3. Організація екскурсійної діяльності
- 2.4. Основи менеджменту

3. Вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів

4. Порядок проведення фахового вступного випробування

5. Структура екзаменаційного білета

6. Критерії оцінювання фахового вступного випробування

7. РЕКОМЕНДОВАНЯ ЛІТЕРАТУРА

ДОДАТКИ. Зразок екзаменаційного завдання

ВСТУП

Вступне фахове випробування проводиться з метою виявлення рівня підготовки вступників, ступеня володіння професійними знаннями для подальшого опанування освітнього ступеня «бакалавр» зі спеціальності 242 «Туризм».

1. Мета фахового вступного випробування

Метою програми є забезпечення вступників інформацією щодо структури та змісту вступного фахового випробування, а також створення необхідних умов для оцінювання знань, здобутих ними у процесі навчання за освітньо-професійною програмою підготовки молодших спеціалістів відповідної спеціальності.

Проведення фахового вступного випробування на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» зі спеціальності 242 «Туризм» базується на перевірці знань з таких фахових дисциплін: «Географія туризму», «Технологія і організація туризму», «Організація екскурсійної діяльності» та «Основи менеджменту».

Програма складається з таких розділів:

1. Географія туризму;
2. Технологія та організація туризму;
3. Організація екскурсійної діяльності;
4. Основи менеджменту.

ХАРАКТЕРИСТИКА ЗМІСТУ ПРОГРАМИ

1. Географія туризму

Географія рекреаційних видів туризму.

Географічна характеристика купально-пляжного туризму. Інфраструктура купально-пляжного туризму. Центри купально-пляжного туризму в Україні, Європейському туристичному регіоні, світі.

Географічна характеристика лікувально-оздоровчого туризму. Види лікувально-оздоровчого туризму. Типологія курортів. Географія основних курортів та центрів лікувально-оздоровчого туризму України, Європейського туристичного регіону, світу.

Географічна характеристика розважального туризму. Різновиди

розважального туризму. Географія центрів розважального туризму України, Європейського туристичного регіону, світу.

Географічна характеристика круїзного туризму. Види круїзів. Круїзні судна. Географія центрів, районів розвитку та маршрутів круїзного туризму в світі.

Географія активних видів туризму.

Географічна характеристика гірськолижного туризму. Історія, види та інфраструктура гірськолижного туризму. Географія центрів та регіонів розвитку гірськолижного туризму в Україні, Європейському туристичному регіоні, світі.

Географічна характеристика дайв-туризму. Види дайвінгу. Інфраструктура дайвінгу. Географія центрів та регіонів розвитку дайв-туризму в Україні, Європейському регіоні, світі.

Географічна характеристика гольф-туризму. Географія центрів та регіонів розвитку гольф-туризму в Європейському туристичному регіоні та світі.

Географічна характеристика екстремального та пригодницького туризму. Водні, наземні, гірські, повітряні та екзотичні види екстремального туризму. Види пригодницького туризму. Географія центрів та регіонів розвитку екстремальних та пригодницьких видів туризму в Україні. Європейському туристичному регіоні, світі.

Географія культурно-пізнавального та подієвого туризму.

Географічна характеристика культурно-пізнавального (екскурсійного) туризму. Види культурно-пізнавального туризму. Географія найбільш атрактивних маршрутів та регіонів розвитку культурно-пізнавального туризму.

Географічна характеристика подієвого туризму. Класифікація та види подієвого туризму. Географія турів, центрів та регіонів подієвого туризму в Україні, Європейському туристичному регіоні, світі. Перспективи та потенціал розвитку подієвого туризму.

Географія ділового туризму.

Видова структура ділового туризму. Класичні ділові поїздки та МІСЕ-поїздки. Географічна характеристика конгресно-виставкового туризму. Географія центрів та країн розвитку конгресно-виставкового туризму. Характеристика інсентив-туризму. Організатори МІСЕ-заходів. Географія центрів ділового туризму в Україні та світі.

Географія релігійного туризму та паломництва.

Підходи до визначення релігійного туризму. Паломництво та релігійний туризм культурно-пізнавального характеру. Види, функції та особливості паломництва. Релігійні та культові центри. Релігійні організації. Географія центрів та регіонів паломництва та релігійного туризму у християнстві, ісламі,

буддизмі, іудаїзмі, індуїзмі.

Географія міського, сільського та екологічного туризму.

Географічна характеристика міського туризму. Міста як туристичні центри, їх функції та типи. Туристичний потенціал міст. Малі та великі міста – туристичні центри. Туризм в мегаполісах та його географічна оцінка в умовах глобалізації.

Основні підходи до визначення сільського туризму. Моделі організації сільського туризму. Географія регіонів та країн розвитку сільського туризму в Україні та світі.

Підходи до визначення та ознаки екологічного туризму. Види екологічного туризму. Об'єкти та інфраструктура екологічного туризму. Географія центрів та регіонів розвитку екологічного туризму в Україні, Європейському туристичному регіоні та світі.

2. Технологія та організація туризму

Характеристика сутності організації туризму.

Сутність поняття «організація». Організація як функція менеджменту. Сутність туризму. Особливості туризму як об'єкта управління. Сучасні підходи до визначення туризму. Статистичне визначення туризму. Визначення туризму за законодавством України. Місце і роль туризму в економіці країни. Переваги організованого туризму і перспективи його розвитку.

Класифікація і функції туризму.

Понятійний апарат туризму. Існуюча система класифікації туризму. Соціальна, гуманітарна й економічна функції туризму. Туризм, як соціально-економічна система. Фактори, що впливають на розвиток туризму. Характеристика туристичних ресурсів України. Особливості туристичної діяльності в Україні. Перспективи розвитку туризму в Україні.

Міжнародне регулювання туристичної діяльності

Мета й основні завдання регулювання туристичної діяльності на міжнародному рівні. Міжнародні організації, які координують туристичну діяльність. Основні міжнародні документи, що регламентують туристичну діяльність. Міжнародні відносини України у сфері туризму

Організація державного управління туристичною діяльністю в Україні.

Державні органи регулювання туристичної діяльності в Україні. Туристична політика в Україні та її основні положення. Основні законодавчі й нормативно-правові акти у сфері туризму, що діють в Україні. Основні важелі впливу держави на туристську діяльність. Сутність туристичних формальностей.

Паспортно-візові формальності. Митні формальності. Валютні формальності. Страхові формальності. Права й обов'язки туристів.

Туристичне підприємство як суб'єкт господарювання, його основні цілі.

Загальна характеристика підприємства, мета його функціонування. Види підприємств. Поняття про зовнішнє і внутрішнє середовище підприємства.

Напрями діяльності підприємств. Основні цілі створення і функціонування туристичних підприємств. Види туристичних підприємств та їх особливості.

Принципи організації їх діяльності. Ресурсне забезпечення туристичного підприємства. Перспективи розвитку туристичних підприємств в Україні.

Організаційні засади створення туристичного підприємства.

Вибір організаційно-правової форми туристичного підприємства. Обґрунтування організаційної структури управління туристичним підприємством. Розробка засновницьких документів, державна реєстрація і організаційне оформлення туристичного підприємства. Характеристика засновницьких документів для туристичних підприємств. Основні вимоги до офісу й персоналу туристичного підприємства. Випадки і порядок ліквідації туристичного підприємства.

Характеристика основних технологічних процесів на туристичних підприємствах

Поняття про технологію роботи підприємств і технологічні процеси. Технологічні аспекти формування туристичних послуг і доставки туристичного продукту до споживача. Організація обслуговування клієнтів туристичної фірми. Особливості організації спеціалізованих видів туризму. Основні проблеми організації спеціалізованих видів туризму. Правила організації і проведення заходів виставочної індустрії. Основні цілі й завдання участі туристичних підприємств у виставках

Управління туристичним підприємством.

Планування роботи туристичного підприємства. Маркетингова діяльність й реалізація збутової політики туристичного підприємства. Організація рекламної діяльності туристичного підприємства. Управління персоналом на туристичному підприємстві. Фінансово-економічна робота на туристичному підприємстві. Організація обліку й звітності на туристичному підприємстві.

Ліцензування туристичної діяльності

Необхідність і цілі ліцензування. Основні визначення з ліцензування. Нормативно-правова база ліцензування. Порядок оформлення ліцензій. Умови ліцензування. Контроль за дотриманням ліцензійних умов.

Договірні відносини в туризмі.

Загальна характеристика договірної роботи. Вимоги до укладання договорів. Договірні відносини між туристичними підприємствами. Договірні відносини між туристичними підприємствами і підприємствами зовнішнього середовища. Договірні відносини між туристичними підприємствами і споживачами туристичних послуг. Характеристика договірних документів у галузі туризму.

Договірні відносини з готельним підприємством та підприємством харчування

Угода на квоту місць з гарантією завантаження 30-80%. Угода на квоту місць без гарантії заповнення. Угода про повне придбання місць з повною оплатою. Угода про поточне бронювання. Договір з підприємством харчування. Угода на квоту місць з гарантією завантаження 30-80%. Угода на квоту місць без гарантії заповнення. Угода про повне придбання місць з повною оплатою. Угода про поточне бронювання. Договір з підприємством харчування

Туроперейтинг та агентський бізнес у туризмі

Структура туристичної індустрії. Функції туроператорів, як суб'єктів туристичної індустрії. Поняття про концепцію генералізації турпродукту та його життєвий цикл. Параметричний опис складових якості турпродукту. Принципи та інструменти керування якістю турпродукту. Сутність і значення туристичного оператора. Функції туроператора. Організація агентського бізнесу. Види та форми агентської роботи. Форма збутової мережі туроператорів. Аквазіція туристів та основні методи продажу в туризмі.

Технологія створення туристичного продукту та формування його асортименту.

Структура основного технологічного процесу туристичної діяльності. Технологічні цикли. Технологічні операції. Основні вимоги, що висуваються до суб'єктів туристичної діяльності. Виробництво, просування, реалізація і споживання туристичних послуг. Технологія проектування туру. Технологія проектування програми перебування та програми обслуговування туристів. Основні принципи формування туристичних маршрутів.

Організація обслуговування клієнтів.

Технологія формування збутової мережі. Ринкові канали просування туристичного продукту. Не рекламні методи просування туристичного продукту. Основний технологічний цикл: технологія гостинності; технологія надання туристичних послуг; технологія туристичних процедур. Обслуговуючий технологічний цикл: інформаційні технології; технологія після продажного обслуговування; технологія ведення туристичної документації. Допоміжний

технологічний цикл щодо процесу споживання туристичних послуг. Технологія після продажного обслуговування

Технологія послуг розміщення.

Форм, види та типи засобів розміщення. Класифікація засобів розміщення за рівнем комфорту. Зарубіжний досвід класифікації засобів розміщення. Обслуговування в закладах розміщення туристів. Класифікація закладів розміщення. Національні системи класифікації готелів. Служба готелю їх функції. Організація прийому і розміщення клієнтів. Технологія бронювання. Інформаційні технології. Замкнена і розімкнена технологія. Організація прийому і розміщення клієнтів. Національні системи класифікації готелів. Організація прийому та розміщення клієнтів готельних підприємств. Клінінгові технології. Технології ведення білизняного господарства. Технологія використання засобів для миття та чищення. Характеристика клінінгових технологій. Технологія ведення білизняного господарства та технологія використання засобів для миття та чищення. Процес обслуговування.

Технологія послуг гостинності.

Технологічна концепція гостинності. Гуманітарна концепція гостинності. Комерційна концепція гостинності. Поняття і сутність послуг гостинності. Класифікація і функціональна структура індустрії гостинності. Модель гостинності: «гість-послуга-середовище». Структура надання гостинних послуг. Концепції гостинності. Технологічний прогрес в індустрії гостинності.

Страховання у туризмі.

Сутність і основні поняття страхування. Загальна характеристика системи страхування. Сучасний стан страхового ринку України. Розвиток окремих видів страхування. Види страхування, що застосовуються в туризмі. Характеристика ризиків у туристській діяльності. Особливості прояву ризиків туристського підприємства. Ризики туристів. Місце страхування серед методів керування ризиками в туристській діяльності. Розробка програм страхування ризиків для туристського підприємства. Укладання договорів між туристськими підприємствами і страховими компаніями. Ефективність страхування в туризмі

Стандарти туристичного обслуговування.

Структура та зміст Міждержавного стандарту ГОСТ 28681.1-95.«Проектування туристських послуг». Структура та зміст ДСТУ 4268:2003 Національного стандарту України «Послуги туристичні. Засоби розміщування. Загальні вимоги». Структура та зміст ДСТУ 4269:2003 Національного стандарту України «Послуги туристичні. Класифікація готелів». Загальні вимоги до умов ліцензування. Ліцензійні вимоги та умови провадження туристичної діяльності.

Основні задачі сертифікації. Обов'язкова та добровільна сертифікація готельних послуг.

3. Організація екскурсійної діяльності

Основи екскурсознавства та організація екскурсійної роботи на туристсько-екскурсійних підприємствах.

Поняття екскурсійної справи як трьох взаємозв'язаних елементів: теорія, методика, практика. Сутність і завдання екскурсійної теорії. Поняття екскурсійної теорії як комплекс поглядів, ідей, положень, які лежать в основі екскурсійної роботи всіх туристсько-екскурсійних установ. Значення і сутність екскурсійної методики. Екскурсійна методика як сукупність чітких правил і вимог, які ставляться до екскурсії. Практика ведення екскурсій. Безпосереднє проведення екскурсій та складові професійної майстерності екскурсовода.

Види туристсько-екскурсійних організацій. Види туристсько-екскурсійних організацій в залежності від їх спеціалізації, відношення до споживачів і виконавців екскурсійних послуг, від обсягу і структури видів комерційної діяльності.

Організація екскурсійної роботи на туристсько-екскурсійних підприємствах.

Схема організації надання екскурсійних послуг на туристсько-екскурсійних підприємствах налічує сім основних функціональних напрямів роботи: дослідження ринку екскурсійних послуг (екскурсійний маркетинг), створення екскурсій, підготовка екскурсовода, реклама, комунікаційна діяльність, екскурсійне обслуговування, менеджмент екскурсійної діяльності

Екскурсійна теорія: Сутність екскурсії. Класифікація екскурсій.

Визначення екскурсії. Поняття екскурсії як виду діяльності, я форми пізнання, форми спілкування, як однієї з форм туристських послуг. Основні аспекти екскурсії в практичній діяльності. Особливості екскурсійного процесу.

Функції і ознаки екскурсії. Функції екскурсії: наукової пропаганди, інформаційна, організації дозвілля, формування інтересів, розширення кругозору. Ознаки екскурсії: загальні і специфічні.

Класифікація екскурсій. Класифікація екскурсій за змістом (тематичні і оглядові), складом і кількістю учасників, за місцем проведення, за способом переміщення, за тривалістю, за формою проведення. Особливості проведення різних видів екскурсій.

Технологія підготовки нової екскурсії. Етапи підготовки нової екскурсії.

Підготовчий етап створення нової екскурсії. Етап безпосередньої розробки екскурсії. Етап безпосередньої розробки екскурсії включає етапи з 5 по 13. Сутність значення і методика роботи по етапам: відбір і вивчення екскурсійних об'єктів; види екскурсійних об'єктів, методика відбору екскурсійних об'єктів; поняття про картку об'єкта, методика та порядок створення карток об'єктів; упорядкування маршруту екскурсії; види маршрутів; вимоги до екскурсійного маршруту; об'їзд або обхід маршруту; підготовка контрольного тексту екскурсії; сутність і вимоги до контрольного тексту, його основні відмінні риси; комплектування «Портфеля екскурсовода»; поняття і значення «портфеля екскурсовода»; методика створення і вимоги до експонатів; визначення методичних прийомів проведення екскурсії; визначення техніки ведення екскурсії; складання методичної розробки екскурсії; структура методичної розробки; характеристика окремих частин; поняття про технологічну карт екскурсії, методика її створення; складання індивідуального тексту; сутність і вимоги до індивідуального тексту, його основні відмінні риси.

Заключний етап розробки екскурсії. Заключний етап розробки екскурсії складається з двох останніх етапів: захист екскурсії. Можливі види захисту. Прийом (здача) екскурсії та затвердження екскурсії. Пакет документів по кожній темі екскурсії.

Методичні прийоми ведення екскурсії.

Класифікація методичних прийомів. Методичний прийом показу. Показ його сутність, завдання, умови. Послідовність дій екскурсовода при показі об'єкта. Ступені показу. Види показу. Особливості показу. Показ як реалізація принципу наочності. Методичні прийоми показу: попереднього огляду, панорамного показу, відтворення, зорового монтажу, локалізації подій, абстрагування, зорового порівняння, зорової аналогії, інтеграції, переключення уваги, руху, прийом показу меморіальної дошки.

Методичний прийом розповіді. Основні вимоги до розповіді на екскурсії. Особливості розповіді на екскурсії. Методичні прийоми розповіді: посилення на очевидців, завдання, новизни матеріалу, літературного монтажу, співучасті, дискусійної ситуації, зіткнення протилежних версій, персоніфікацій, коментування, репортажу, цитування, відповідей – питань, екскурсійної довідки, опису, характеристики подій, пояснення, проблемної ситуації, відступу, індукції, дедукції. Сполучення розповіді і показу на екскурсії.

Особливі методичні прийоми на екскурсії. Прийом зустріч з учасникам подій, прийом дослідження, прийом демонстрації наочних посібників, методика їх використання.

Техніка проведення екскурсій.

Складові елементи техніки проведення екскурсій. Перевірка екскурсоводом необхідної документації. Знайомство з групою. Розміщення групи біля об'єктів. Вихід і повернення екскурсантів в автобус. Пересування екскурсантів. Місце екскурсовода. Дотримання часу, відведеного на екскурсію в цілому й розкриття окремих підтем. Техніка проведення розповіді при русі автобуса. Відповіді на питання екскурсантів. Паузи в екскурсії. Техніка використання «Портфеля екскурсовода». Дотримання елементів ритуалу.

Професійна майстерність екскурсовода.

Складові професійної майстерності екскурсовода. Професія екскурсовод. Особистість екскурсовода. Складові професійної майстерності екскурсовода.

Вимоги до екскурсовода. Знання, вміння екскурсовода. Обов'язки екскурсовода. Майстерність екскурсовода. Мова та жести екскурсовода.

Положення про порядок видачі дозволів на право здійснення туристичного супроводу фахівцям туристичного супроводу. Основні питання які регулюються положенням. Вимоги Положення, до підготовки і професійних здібностей особи, що претендує на посаду екскурсовода. Порядок видачі дозволів на право здійснення туристичного супроводу.

Методика підготовки екскурсовода до нової екскурсії. Етапи підготовки екскурсовода до нової екскурсії. Шляхи підвищення професійної майстерності екскурсовода.

4.Основи менеджменту

Теоретичні засади менеджменту підприємства. Сутність управління та менеджменту. Суб'єкт та об'єкт управління, їх характеристика, взаємозв'язок та взаємодія. Менеджмент, як вид професійної управлінської діяльності в умовах ринкових відносин. Характеристика і аналіз різних визначень менеджменту. Управлінські відносини, як предмет вивчення дисципліни. Менеджмент, як наукова дисципліна. Еволюція наукових шкіл менеджменту. Наукові підходи до менеджменту. Принципи менеджменту. Рівні менеджменту. Цілі менеджменту, їх характеристика, значення і класифікація. Функції менеджменту. Задачі менеджменту.

Функції менеджменту

Функціональна спеціалізація управління. Класифікація функцій менеджменту. Основні (загальні) та спеціальні функції менеджменту, їх взаємозв'язок. Сутність та зміст функції планування і прогнозування. Характеристика факторів, що впливають на процес планування. Принципи планування. Рівні планування діяльності закладів гостинності. Функція організації, як базисна функція менеджменту, її зміст та напрями реалізації в закладах. Координування, як функція забезпечення ритмічної роботи закладу, умови її

виконання. Функція мотивації (стимулювання) її сутність і значення, порядок і напрями реалізації в закладах готельно-ресторанного господарства. Характеристика теорій мотивації. Функція контролю, як форма зворотного зв'язку від підрозділів закладу до органів управління. Види контролю в підприємстві. Органи зовнішнього і внутрішнього контролю за діяльністю підприємств готельно-ресторанного господарства. Попередній, поточний і заключний контроль Регулювання процесу виробництва і обслуговування на основі контролю за діяльністю підрозділів підприємства. Характеристика та класифікація спеціальних (конкретних) функцій менеджменту підприємства. Співвідношення і взаємозв'язок функцій менеджменту в управлінських системах різних рівнів.

Методи менеджменту

Сутність методів менеджменту, їх зміст і зв'язок з функціями управління.

Значення системи методів менеджменту в роботі підприємства. Мотиваційна природа методів менеджменту. Класифікація методів менеджменту, їх взаємозв'язок. Економічні методи менеджменту, їх значення та напрями використання в закладах гостинності. Зміст економічних методів менеджменту, комерційний розрахунок, ціноутворення, прибуток, матеріальне стимулювання..

Функціональна структура підприємства

Поняття та різновиди підприємств. Організаційно-функціональна структура підприємства. Класифікація служб, підрозділів та посад підприємства. Зміст управління основними службами підприємства. Організація вищої управлінської ланки підприємства та особливості управління його функціональними підрозділами.

Управління персоналом підприємства

Роль персоналу в досягненні ефективності та підвищення конкурентоспроможності підприємства. Фактори, що визначають підвищену увагу менеджменту до персоналу підприємства. Особливості та проблеми управління персоналом підприємства. Визначення і класифікація персоналу підприємства. Кількісні та якісні характеристики персоналу. Організаційна поведінка як об'єкт управління, та фактори що визначають її якість в підприємствах готельного та ресторанного господарства. Зміст та завдання управління персоналом підприємства. Кваліфікаційна структура персоналу підприємства. Професії та посади основних підрозділів підприємства. Корпоративна культура та її елементи в управлінні персоналом підприємства.

3. Вимоги до здібностей і підготовленості абитурантів

Цілі письмового тестування з фахових дисциплін:

- перевірити відповідність знань, вмінь та навичок вступників вимогам навчальних програм;

- оцінити рівень підготовленості абітурієнтів до подальшого навчання в університеті.

Вимоги до освітньо-професійної підготовки з фахових дисциплін:

- вступник повинен знати основні програмні положення з фахових дисциплін: «Географія туризму»; «Технологія та організація туризму»; «Організація екскурсійної діяльності»;

- вміти застосовувати вивчений теоретичний матеріал та практичні навички під час виконання тестових завдань.

4. Порядок проведення фахового вступного випробування

Білет письмового тестування з фахових дисциплін складається з 20 закритих тестових завдань. Вступнику потрібно обрати одну правильну (найбільш повну) відповідь.

1. Якщо відповідь на тест надана правильно, то виставляється максимальний бал (5 балів).
2. Якщо відповідь на тестові завдання є неправильною, то виставляється 0 балів.
3. Загальна кількість балів, яку може набрати абітурієнт – 200.
4. Мінімальна сума балів з випробування дорівнює 124.

5. Структура екзаменаційного білета

Структура тестових завдань до фахового випробування зі спеціальності 242 «Туризм»

Назва дисципліни	Кількість тестів
Географія туризму	5
Організація та технологія туризму	5
Організація екскурсійної діяльності	5
Основи менеджменту	5

**6. Критерії оцінювання фахового вступного випробування
для здобуття ступеня бакалавра
на основі освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст»
за спеціальністю 242 «Туризм»**

Критерії оцінки результатів тестування

Завдання	Бали
Тестове запитання (1-20)	по 5 балів за кожне
Максимальна сума – 200 балів	

Шкала оцінювання фахових вступних випробувань

Бали	Оцінка
200-190	ВІДМІННО
185,5-175	ДУЖЕ ДОБРЕ
174,5-150	ДОБРЕ
149,5-124	ЗАДОВІЛЬНО
100-123,5	НЕЗАДОВІЛЬНО

Шкала оцінювання вступних фахових випробувань від 100 до 200 балів.

—
Кожне завдання 5 балів

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Рекомендована література з дисципліни «*Географія туризму*»

1. Атлас світу. – К.: ДНВП Картографія, 2013. – 192с.
2. Воскресенский В. Ю. Международный туризм / В. Ю. Воскресенский.- М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2006. - 255 с.
3. Долженко Г.П. Основы туризма: учеб.пособие / Г.П. Довженко. – М., Ростов-на-Дону: МарТ, 2009. – 320 с. – (Туризм и сервис).
4. Дубович І.А. Країнознавчий словник-довідник / І.А. Дубович. – 5-те вид., перероб. і допов. – К.: Знання, 2008. – 839с.
5. Косолапов А.Б. Туристское страноведение. Европа и Азия: учеб.-практ. пособие /А.Б. Косолапов. – 3-е изд. стер. – М.: КНОРУС, 2008 - 400с.
6. Мальська М. П. Країнознавство: теорія та практика: підручник / М. П. Мальська, Н.В. Антонюк, Ю.С. Занько, Н.М. Ганич. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 528 с.
7. Мальська М. П. Туристичне країнознавство. Азія та Океанія : навч. посібник / М. П. Мальська, О. Ю. Бордун, М. З. Гамкало. – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 184 с.
8. Мальська М. П. Туристичне країнознавство. Європа : навч. посібник / М. П. Мальська, М. З. Гамкало, О. Ю. Бордун. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 224 с.
9. Міжнародний туризм: навч.посібник /Т.В. Божидарнік, Н.В. Божидарнік, Т.Л. Никитюк та ін. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 312с.
10. Сапожникова Е.Н. Страноведение: Теория и методика туристского изучения стран: учеб. Пособие /Е.Н. Сапожникова. – 5-е изд., стер. – М.: Академия, 2008. - 240 с.
11. Семенов В. Ф. Туристичнекраїнознавство : навч. посібник / В. Ф. Семенов ; за ред. В. Ф. Семенова. – 2-ге вид., доп. та виправл. – Херсон :Грінь Д.С., 2013. – 392 с.
12. Смалъ І.В. Географія туризму та рекреація: Словник-довідник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. – 208с.
13. Стафійчук В.І. Туристичнекраїнознавство: туристичніресурсисвіту. Європа, Азія, Австралія та Океанія: навч. посібник / В.І. Стафійчук, О.Ю. Малиновська. – К.: Альтепрес, 2009. – 427 с.
14. Ткаченко Т.І. Сталійрозвиток туризму: теорія, методологія, реаліїбізнесу: Монографія. - К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2006. - 537 с.

15. Туристичне країнознавство: країни лідери туризму: навчальний посібник / кол. авт.; за ред. проф. О.О. Любіцевої. - К.: Альтерпрес, 2008. – 436с.
16. Филиппова И.Г. География туризма: Учебник / И.Г. Филиппова, В.Л. Погодина, Е.А. Лукьянов; под ред. Е.И. Богданова. – С.Пб.: Бизнес-пресса, 2007. – 264с.

Рекомендована література з дисципліни «Технологія та організація туризму»

1. Балашова Р. І. Організація діяльності туристичного підприємства : навч. посібник / Р. І. Балашова. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 184 с.
2. Банько В. Г. Туристська логістика : навч. посібник / В. Г. Банько. – К. : КНТ, 2008. – 204с.
3. Биржаков М. Б. Введение в туризм / М. Б. Биржаков. – 9-е изд., перераб. и доп. – СПб. : Невский Фонд, Издательский дом Герда, 2008. – 576 с. + CD.
4. Бойко М. Г. Ціннісно-орієнтовне управління в туризмі : монографія / М. Г. Бойко. – К. : КНТЕУ, 2010. – 524 с.
5. Власова Т. И. Профессиональное и деловое общение в сфере туризма : учеб. пособие / Т. И. Власова, А. П. Шарухин, М. М. Данилова. – 2-е изд., стер. – М. : Академия, 2008. – 256 с.
6. Галасюк С. С. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності : навч. посібник / С. С. Галасюк, С. Г. Нездоймінов. – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 178 с.
7. Городня Т. А. Економіка туризму: теорія і практика : навч. посібник / Т. А. Городня, А. Ф. Щербак. – К. : Кондор, 2012. – 436 с.
8. Долженко Г. П. Основы туризма : учеб. пособие / Г. П. Долженко. – М., Ростов-на Дону : МарТ, 2009. – 320 с. – (Туризм и сервис).
9. Кифяк В. Ф. Організація туризму : навч. посібник / В. Ф. Кифяк. – Чернівці : Книги-XXI, 2008. – 344с.
10. Косолапов А. Б. Практикум по организации и менеджменту туризма и гостиничного хозяйства : учеб. пособие / А. Б. Косолапов, Т. И. Елисеева. – 4-е изд., стер. – М. : КНОРУС, 2008. – 200с.
11. Косолапов А. Б. Туристское страноведение. Европа и Азия : учеб.-практ. пособие / А. Б. Косолапов. – 3-е изд., стер. – М. : КНОРУС, 2008. – 400 с.
12. Лужанська Т. Ю. Сільський туризм : історія, сьогодення та перспективи : навч. посібник / Т. Ю. Лужанська, С. С. Махлинець, Л. І. Тебляшкіна ; за ред.

д.г.н., професора І.М. Волошина. – К. : Кондор, 2008. – 385с.

13. Мальська М. П. Міжнародний туризм і сфера послуг : підручник / М. П. Мальська, Н. В. Антонюк, Н. М. Ганич. – К. : Знання, 2008. – 661с.

14. Мальська М. П. Організація та планування діяльності туристичних підприємств: теорія та практика : навч. посібник / М. П. Мальська, О. Ю. Бордун. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 248 с.

15. Мальська М. П. Туристичний бізнес: теорія та практика : підручник / М. П. Мальська, В. В. Худо. – 2-ге вид., перероб. та допов. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 368 с.

16. Мальська М. П. Управління персоналом у туризмі: теорія та практика : навч. посібник / М. П. Мальська, О. Ю. Бордун, І. З. Жук. – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 234 с.

17. Маркетинг турпродукту : підручник / Ю. О. Карягін, З. І. Тимошенко, Т. О. Демура, Г. Б. Мунін ; за заг. ред. Г.Б. Муніна, О.О. Гаці. – К. : Кондор, 2009. – 394 с.

18. Менеджмент і маркетинг туризму : навч. посібник / Т. М. Афонченкова, О. В. Булюк, Б. П. Масенко та ін. ; за заг. ред. О. Є. Лугініна. – К. : Ліра-К, 2012. – 364 с.

19. Организация международного туризма : учеб. пособие / Н. Г. Можаяева, Е. В. Богинская, О. Б. Мазурина и др. ; под. ред. А.А. Скамницкого. – М. : Гардарики, 2008. – 250 с. : ил. – (Fundamenta).

20. Организация туристического бизнеса: технология создания турпродукта : учеб.-практ. пособие / О. Ю. Грачева, Ю. А. Маркова, Л. А. Мишина, Ю. В. Мишунина. – М. : Дашков и К, 2009. – 276 с.

21. Париж : путеводитель. – М. : АЯКС-ПРЕСС, 2009. – 96 с. – (Полиглот).

22. Петрова І. В. Дозвілля в зарубіжних країнах : підручник / І. В. Петрова. – К. : Кондор, 2008. – 408с.

23. Правик Ю. М. Маркетинг туризму : підручник / Ю. М. Правик. – К. : Знання, 2008. – 303 с. – (Вища освіта ХХІ століття).

24. Рутинський М. Й. Зелений туризм / М. Й. Рутинський, Ю. В. Зінько. – К. : Знання, 2008. – 271 с.

25. Рутинський М. Й. Туристичний комплекс Карпатського регіону України : навч. посібник / М. Й. Рутинський, О. В. Стецюк. – Чернівці : Книги-ХХІ, 2008. – 440 с.

26. Чорненька Н. В. Організація туристичної індустрії : навч. посібник / Н. В. Чорненька. – 3-тє вид., доп. і перероб. – К. : Атіка, 2009. – 392 с.

Рекомендована література з дисципліни

«Організація екскурсійної діяльності»

1. Балашова Р. І. Організація діяльності туристичного підприємства : навч. посібник / Р. І. Балашова. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 184 с.
2. Биржаков М. Б. Введение в туризм / М. Б. Биржаков. – 9-е изд., перераб. и доп. – СПб. : Невский Фонд, Издательский дом Герда, 2008. – 576 с. + CD.
3. Бутко И. И. Туристический бизнес: основы организации / И. И. Бутко, Е. А. Ситников, Д. С. Ушаков. – Ростов н/Дону : Феникс, 2007. – 384с. – (Бизнес-технологии).
4. Галасюк С. С. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності : навч. посібник / С. С. Галасюк, С. Г. Нездоймінов. – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 178 с.
5. Городня Т. А. Економіка туризму: теорія і практика : навч. посібник / Т. А. Городня, А. Ф. Щербак. – К. : Кондор, 2012. – 436 с.
6. Долженко Г. П. Основы туризма : учеб. пособие / Г. П. Долженко. – М., Ростов-на Дону : МарТ, 2009. – 320 с. – (Туризм и сервис).
7. Долженко Г. П. Экскурсионное дело : учеб. пособие / Г. П. Долженко. – Изд. 7-е, испр. и доп. – М., Ростов-на-Дону : МарТ, 2008. – 272 с.
8. Дядечко Л. П. Економіка туристичного бізнесу : навч. посібник / Л. П. Дядечко. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 224с.
9. Жукова М. А. Менеджмент в туристском бизнесе : Учеб. пособие / М. А. Жукова. – 2-е изд., стер. – М : КНОРУС, 2006. – 192с.
10. Історія екскурсійної діяльності в Україні : навч. посібник / В. К. Федорченко, О. М. Костюкова, Т. А. Дьорова, М. М. Олексійко. – К. : Кондор, 2010. – 166 с.
11. Кифяк В. Ф. Організація туризму : навч. посібник / В. Ф. Кифяк. – Чернівці : Книги-XXI, 2008. – 344с.
12. Мальська М. П. Міжнародний туризм і сфера послуг : підручник / М. П. Мальська, Н. В. Антонюк, Н. М. Ганич. – К. : Знання, 2008. – 661с.
13. Мальська М. П. Організація та планування діяльності туристичних підприємств: теорія та практика : навч. посібник / М. П. Мальська, О. Ю. Бордун. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 248 с.
14. Мальська М. П. Планування діяльності туристичних підприємств : Навч. посібник / М. П. Мальська, О. Ю. Бордун. – К : Знання, 2005. – 241с.
15. Мальська М. П. Туристичний бізнес: теорія та практика : підручник / М. П. Мальська, В. В. Худо. – 2-ге вид., перероб. та допов. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 368 с.

16. Маркетинг турпродукту : підручник / Ю. О. Карягін, З. І. Тимошенко, Т. О. Демура, Г. Б. Мунін ; за заг. ред. Г.Б. Муніна, О.О. Гаца. – К. : Кондор, 2009. – 394 с.
17. Менеджмент і маркетинг туризму : навч. посібник / Т. М. Афонченкова, О. В. Булюк, Б. П. Масенко та ін. ; за заг. ред. О. Є. Лугініна. – К. : Ліра-К, 2012. – 364 с.
18. Міжнародний туризм : навч. посібник / Т. В. Божидарнік, Н. В. Божидарнік, Т. Л. Никитюк та ін. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 312 с.
19. Организация туристического бизнеса: технология создания турпродукта : учеб.-практ. пособие / О. Ю. Грачева, Ю. А. Маркова, Л. А. Мишина, Ю. В. Мишунина. – М. : Дашков и К, 2009. – 276 с.
20. Організація готельного господарства : навч. посібник / О. М. Головка, Н. С. Кампов, С. С. Махлинець, Г. В. Симочко. – К. : Кондор, 2012. – 338 с.

Рекомендована література з дисципліни

«Основи менеджменту»

3. Менеджмент готельно-ресторанного бізнесу : навч. посібник / Г. Б. Мунін, Ю. О. Карягін, Х. Й. Роглев, С. І. Руденко ; за заг. ред. М.М. Поплавського, О.О. Гаца. – К. : Кондор, 2008. – 460с.
4. Роглев Х. Й. Основи готельного менеджменту : підручник / Х. Й. Роглев. – К. : Кондор, 2009. – 408с.
5. Ресторанный бизнес: управляем профессионально и эффективно : полное практическое руководство / В. К. Сирый, И. О. Бухаров, С. В. Ярков, Ф. Л. Сокирянский. – М. : Эксмо, 2008. – 352 с. : ил. + CD. – (Профессиональные издания для бизнеса).
4. Чорненька Н. В. Організація туристичної індустрії : навч. посібник
5. Н. В. Чорненька. – 3-тє вид., доп. і перероб. – К. : Атіка, 2009. – 392 с.
/ Мальська М. П. Готельний бізнес: теорія та практика : навч. посібник / М. П. Мальська, І. Г. Пандяк. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 472 с.
/ Ковальчук Т. І. Менеджмент та маркетинг у громадському харчуванні. Тлумачний термінологічний словник (англійська, російська та українська мови) / Т. І. Ковальчук. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 208 с..
/ Нечаюк Л. І. Готельно-ресторанний бізнес: менеджмент : навч. посібник / Л. І. Нечаюк, Н. О. Нечаюк. – 3-тє вид. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – / с.
8. Мальська М. П. Готельний бізнес: теорія та практика : підручник / М. П. Мальська, І. Г. Пандяк. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 472 с..
9. Мальська М. П. Готельний бізнес: теорія та практика : підручник / М. П. Мальська, І. Г. Пандяк. – 2-ге вид., переробл. та допов. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 472 с.

ДОДАТОК
Зразок виконання екзаменаційного завдання

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет економіки та підприємництва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

_____ В.А.Мазур

«___» _____ 2020 р.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
для здобуття ступеня бакалавра
на основі освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст»
за спеціальністю 242 «Туризм»

Варіант №1

Тестові завдання (5 тестів з дисципліни «Географія туризму»)

1. Діловий тур – це поїздки

1. співробітників підприємств для переговорів
2. на конгреси, конференції, виставки, ярмарки
3. на спортивні змагання команд
4. усі відповіді вірні

2. Рекреаційний туризм поділяється на такі типи:

1. освітній туризм, науковий
2. шоп туризм
3. туристично- оздоровчий, пізнавально- туристичний
4. внутрішній і зовнішній туризм

3. За віковою шкалою економічно активні люди віком від...

1. 25-44р
2. 24-40р
3. 16-30р
4. 32-50р

4. Яка відмінність економічно-активних людей середнього віку?

1. беруть з собою своїх дітей
2. подорожують зі своїми батьками
3. як правило, подорожують без дітей
4. це пенсіонери, вони не подорожують

5. Основні центри релігійного туризму?

1. Ізраїль, Єрусалим
2. Ватикан, Єрусалим
3. Китай, Індія
4. Єгипет.

2. Тестові завдання (5 тестів з дисципліни «Технологія та організація туризму»)

1. Яке з наведених нижче визначень терміну "Туризм" дано в Законі України "Про туризм"?

1. туризм – тимчасовий виїзд людини з місця постійного проживання з оздоровлювальною, пізнавальною або професійно-діловою метою без заняття оплачуваною діяльністю;
2. туризм – загальне поняття для всіх форм тимчасового виїзду людей з місця постійного

проживання для задоволення пізнавальних інтересів в вільний час;

3. туризм – один з видів активного відпочинку, що являє собою подорожі, які вчиняються з метою пізнання тих або інших районів, нових країн.

4. немає вірної відповіді.

2. Який орган реалізує державну туристичну політику України?

1. міністерство освіти та науки молоді та спорту;

2. державна туристична адміністрація України;

3. національна Рада з туризму;

4. Державний комітет з курортів і туризму України.

3. Яке з наведених нижче визначень відповідає терміну "ліцензія на здійснення туристської діяльності", наведене в Законі України "Про туризм"?

1. спеціальний дозвіл, що підтверджує право його власника на здійснення відповідного виду або комплексу видів діяльності;

2. документ, що видається на певний відрізок часу і дозвіл, що містить визначальні умови заняття тим або іншим видом діяльності;

3. документ, що підтверджує якість туристських послуг і їхню відповідність конкретному стандарту або іншому нормативному документу;

4. усі відповіді вірні.

4. Які істотні ознаці відповідають перераховані нижче види туризму: пізнавальний, лікувально-оздоровчий, діловий, промисловий, конгресний, релігійний, навчальний, екологічний, пригодницький?

1. функціональне спрямування (мета подорожі);

2. направлення потоків туристів;

3. основне заняття;

4. за способом пересування.

5. В чому полягає задача вибору найкращого туристського маршруту?

1. забезпечення найбільшої безпеки і вигоди учасників маршруту;

2. відвідання всіх намічених пунктів з найменшими витратами;

3. комфорт в обслуговуванні;

4. усі відповіді вірні.

3. Тестові завдання (5 тестів з дисципліни «Організація екскурсійної діяльності»)

1. **Коли на Україні з'явилися перші курси екскурсіводів?**

1. 1909 р.

2. 1910 р.

3. 1915 р.

4. 1916 р.

2. **Який прийом показу зазвичай застосовують при демонстрації перебудованих чи частково зруйнованих об'єктів?**

1. локалізації подій

2. зорової реконструкції

3. зорового аналізу

4. абстрагування

3. **Яка мінімальна тривалість проведення екскурсій?**

1. 45 хв.

2. 60 хв.

3. 90 хв.

4. 120 хв.

4. **Яка ознака не є обов'язковою для всіх екскурсій?**

1. наявність теми

2. активна діяльність учасників

3. заздалегідь спланований маршрут

4. наявність транспортного засобу

5. **За змістом екскурсій класифікують за такими критеріями:**

1. оглядові і тематичні

2. музейні, виробничі, міські

3. учбові, спеціальні, пробні

4. Тестові завдання (5 тестів з дисципліни «Основи менеджменту»)

1. Як слід розуміти термін «менеджмент»?

1. як влада та мистецтво керування;
2. як спосіб, манера спілкування з людьми;
3. як процес та сукупність загальних функцій управління;
4. всі вищезазначені відповіді вірні.

2. Як слід розуміти функцію мотивації?

1. спонукання себе до ефективної діяльності;
2. процес досягнення поставлених перед організацією цілей;
3. процес спонукання себе та інших до ефективної діяльності і досягнення поставлених перед організацією цілей;
4. процес досягнення поставлених перед адміністрацією цілей.

3. Яка з організаційних структур управління вимагає від керівника наявності значних знань за всіма функціями управління?

1. лінійна;
2. лінійно-функціональна;
3. програмно-цільова;
4. дивізійна.

4. Що створює структуру управління організацією?

1. сукупність лінійних та функціональних служб;
2. сукупність функціональних служб;
3. сукупність лінійних органів управління;
4. сукупність технічних служб.

5. На чому базуються принципи менеджменту?

1. на положеннях про підрозділи;
2. на законах, які діють в Україні;
3. на законах розвитку суспільства і закономірностях управління;
4. на підзаконних актах.

Затверджено на Вченій раді факультету економіки та підприємництва

Протокол № 7 від «16» лютого 2021 року

Голова фахової атестаційної комісії

_____ А.А. Брояка

**Шкала оцінювання за 100-бальною шкалою (від 100 до 200 балів),
кожне запитання 5 балів**